

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงการผลิตทิน (IV) คลอไรด์จากแร่ดีบุก โดยการเกิดปฏิกิริยาของแก๊สคลอรีนกับเม็คดีบุกขนาดเล็ก ได้ทิน (IV) คลอไรด์เป็นผลิตภัณฑ์ออกจากเครื่องปฏิกรณ์ในสถานะแก๊ส แล้วจึงถูกควบแน่นเป็นของเหลว โดยมีการศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปร คือ อุณหภูมิ อัตราการป้อนแก๊สคลอรีน อัตราส่วนระหว่างแก๊สคลอรีนต่อแก๊สไนโตรเจน และ อัตราการป้อนแก๊สรวม ที่มีต่อผลผลิตของผลิตภัณฑ์ และการศึกษาหาสภาวะที่เหมาะสมในการเกิดปฏิกิริยา ผลการทดลองพอจะสรุปได้ดังนี้

5.1 อิทธิพลของอุณหภูมิ

เมื่อระดับอุณหภูมิเพิ่มขึ้นจาก 100 ถึง 140 องศาเซลเซียส ปริมาณผลิตภัณฑ์ที่มีค่าเพิ่มขึ้นตามลำดับ แต่เมื่อระดับอุณหภูมิเพิ่มขึ้นจาก 140 องศาเซลเซียส ปริมาณผลิตภัณฑ์กลับมีค่าลดลง ค่าเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณดีบุกที่ใช้ไปมีค่าค่อนข้างคงที่ในช่วง 70 - 80 เปอร์เซ็นต์ ส่วนค่าเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณแก๊สคลอรีนที่ใช้ไปมีค่าอยู่ในช่วง 65 - 82 เปอร์เซ็นต์ และมีแนวโน้มเช่นเดียวกับปริมาณผลิตภัณฑ์

5.2 อิทธิพลของอัตราการบ่อนแก๊สคลอรีน

เมื่ออัตราการบ่อนแก๊สคลอรีนเพิ่มขึ้น ปริมาณผลิตภัณฑ์และค่าเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณดิบกที่ใช้ไปมีค่าเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยค่าเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณดิบกที่ใช้ไปมีค่าอยู่ในช่วง 77 - 98 เปอร์เซ็นต์ ส่วนค่าเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณแก๊สคลอรีนที่ใช้ไปกลับมีค่าลดลงตามลำดับ โดยมีค่าอยู่ในช่วง 53 - 93 เปอร์เซ็นต์

5.3 อิทธิพลของอัตราส่วนระหว่างแก๊สคลอรีนต่อแก๊สไนโตรเจน

ในการศึกษาขั้นตอนนี้กำหนดอัตราส่วนระหว่างแก๊สคลอรีนต่อแก๊สไนโตรเจน ให้อยู่ในรูปสัดส่วนของแก๊สคลอรีนในแก๊สผสมรวม เมื่อสัดส่วนของแก๊สคลอรีนมีค่าเพิ่มขึ้น ปริมาณผลิตภัณฑ์และเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณดิบกที่ใช้ไปมีค่าเพิ่มขึ้นตามลำดับ ส่วนค่าเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณแก๊สคลอรีนที่ใช้ไปกลับมีค่าลดลง

5.4 อิทธิพลของอัตราการบ่อนแก๊สรวม

เมื่ออัตราการบ่อนแก๊สรวมเพิ่มขึ้น ปริมาณผลิตภัณฑ์ที่มีค่าเพิ่มขึ้นตามลำดับ ส่วนเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณดิบกที่ใช้ไปมีค่าเพิ่มขึ้น จนกระทั่งที่อัตราการบ่อนแก๊สรวมมีค่า 0.9 ลิตรต่อนาที ค่าเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณดิบกที่ใช้ไปกลับมีค่าลดลง ส่วนเปอร์เซ็นต์ yield ที่คิดจากปริมาณแก๊สคลอรีนที่ใช้ไป มีค่าลดลงเมื่ออัตราการบ่อนแก๊สรวมเพิ่มขึ้น

5.5 สภาวะที่เหมาะสมสำหรับการเกิดปฏิกิริยา

สภาวะที่เหมาะสมสำหรับการเกิดปฏิกิริยา คือ ที่ระดับอุณหภูมิ 14๐ องศาเซลเซียส สัดส่วนของแก๊สคลอรีนในช่วง ๐.๘ - ๐.๙ และอัตราการป้อนแก๊สรวมไม่เกิน ๐.๗ ลิตร ต่อ นาที

ข้อเสนอแนะ

1. ควรปรับปรุงเครื่องปฏิกรณ์ให้สามารถป้อนแก๊สคลอรีนเข้าสัมผัสทำปฏิกิริยากับ ดีบุกได้ทั่วถึงกว่านี้ โดยอาจทำในลักษณะเป็นตะแกรงบรรจุดีบุกเม็ดซ้อนเป็นชั้น ๆ อยู่ภายใน เครื่องปฏิกรณ์
2. ควรมีการศึกษาถึงการนำแก๊สคลอรีนที่ไม่ได้ทำปฏิกิริยากลับเข้ามาทำปฏิกิริยากับ ดีบุกอีก เพื่อลดการสูญเสียแก๊สคลอรีน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย